

Vyhýbejte se červené, může snížit váš výkon

Barvy jsou důležitou součástí lidské společnosti, hrají důležitou roli v řadě situací, se kterými se denně potýkáme. Vzpomeňte si například na dobu, kdy jste naposled přecházeli křižovatku a barvy na semaforu vás informovali¹, zda můžete cestu bezpečně překročit, aniž byste se vystavili nebezpečí či sankcím z řad policie. Barvy jsou významné i v říši rostlin a zvířat, kde námi zmiňovaná červená barva signalizuje nebezpečí nebo dominanci a instinktivně navozuje vyhýbavé tendenze (Kácha 2012²). Může ale vliv červené barvy u lidí sahat, až³ tak daleko, že ovlivní to, jakých výsledku⁴ dosáhneme při plnění nejrůznějších úloh se zaměřením na testování kognitivního výkonu?

Odpověď na předchozí otázku můžeme například hledat ve studii autorů Bertrams, Baumeister, Engler a Furley (2015), kteří se tomuto tématu věnovali a pomocí tří experimentů se pokusili podpořit názor, že vystavení červené barvě nebo dokonce jen nápisu „červená“⁵ vyvedeném na černém nebo bílé pozadí můžou⁶ snížit náš výkon. Oproti předchozím studiím věnujícím se tomuto tématu, které ukázali⁷, že tomu tak skutečně může být, svůj výzkum obohatili o proměnou⁸ self-control (sebeovládání). Dle jejich mínění hráje self-control významnou roli při tom zda⁹ a jak moc nás červená ovlivní.

V prvním a druhém experimentu autoři účastníky krátce vystavili červené nebo šedé barvě a následně přistoupili k plnění úkolu¹⁰, které se sestávali z¹¹ mentální aritmetiky a standardizovaných IQtesů¹². Třetí experiment byl obdobou prvních dvou, pouze nahradili červenou barvu nápisem „červena¹³ a šedá“.

¹ informovaly

² (Kácha, 2012)

³ sahat až

⁴ výsledků

⁵ nápisu „červená“

⁶ bílém pozadí, můžou

⁷ ukázaly

⁸ proměnnou

⁹ tom, zda

¹⁰ úkolů

¹¹ které sestávaly z (viz <http://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=sest%C3%A1vat>)

¹² IQ testů

¹³ červená

A k jakým závěrům tedy autoři dospělí¹⁴? Dle jejich mínění tyto tři experimenty zjistily, že takovéto krátké vystavení „červené“ způsobuje úbytek u tesů kognitivního výkonu, ale pouze u těch jedinců kteří¹⁵ předtím již vyčerpaly¹⁶ zásobu své momentální sebekontroly. Tento závěr že¹⁷ síla sebekontroly snižuje tento negativní dopad červené barvy na náš výkon byl¹⁸ konzistentní skrze všechny tři experimenty (Bertrams, Baumeister, Engler a Furley 2015¹⁹).

Dávejme si tedy dobrý pozor abychom²⁰ se před následujícími úkoly, které nás v životě čekají vyvarovali²¹ vystavení červené barvy, pokud si nejsme jisti, že máme situaci pevně v rukou.

Bertrams, A., Baumeister, R., Englert, C., & Furley, P.. (2015). Ego Depletion in Color Priming Research: Self-Control Strength Moderates the Detrimental Effect of Red on Cognitive Test Performance. *Personality And Social Psychology Bulletin*, 41(3), 311-322.

Kácha, O. (2012). Barva a kognitivní zpracování: Vliv červené na studijní výkon. In *Dalibor Kučera. Psychology Now! 2012: Sborník výzkumů a referátů ze semináře Moderní psychologie*. Praha: Gymnázium Omská. s. 39-48.

Zpětná vazba:

Článek byl pro mě velmi čтивý a napsaný srozumitelným jazykem. Velmi se mi líbí název, který pěkně vystihuje jádro zkoumaného problému. Chválím i úvodní a závěrečný odstavec, které zajímavě otevírají a uzavírají článek. Domnívám se, že výsledky jsou interpretovány adekvátně a objektivně. Jednotlivé části textu na sebe plynule a ber zproblémově navazují. Délka textu odpovídá předepsanému rozsahu.

Co však v mých očích nesmírně snižuje kvalitu tohoto textu, je obrovské množství gramatických chyb a překlepů. Působí to na mě tak, jako by si autor článek před odevzdáním vůbec nezkontroloval. Chyby s navrženými opravami jsou označeny červeným textem s podtržením a doplněny návrhy k opravě v poznámkách pod čarou. V pasážích označených červeným pozadím, bych doporučovala použít jiné výrazy nebo přeforumulovat:

¹⁴ dospěli

¹⁵ jedinců, kteří

¹⁶ vyčerpali

¹⁷ závěr, že

¹⁸ výkon, byl

¹⁹ (Bertrams, Baumeister, Engler a Furley, 2015)

²⁰ pozor, abychom

²¹ čekají, vyvarovali

- překročit cestu – přejít cestu, přejít přes cestu
- ve studii autorů Bertrams, Baumeister, Engler a Furley (2015) – Původní znění mi připadá stejné, jako bych napsala „ve studii autorů Novák, Čermák, Kalina a Beneš (2015)“, lepší mi připadá „ve studii autorů Nováka, Čermáka, Kaliny a Beneše (2015)“ a stejně tak „ve studii autorů Bertramse, Baumeistera, Englера a Furleye (2015)“.
- nápisu „červená“ vyvedeném – Slovo „vyvedený“ mi do tohoto kontextu vůbec nepasuje, použila bych např. „uvedeném“ nebo zkrátka jen „nápisu „červená“ na černém nebo bílém pozadí“.

Domnívám se, že autor naplnil zadání a celkově bych si takový článek s chutí přečetla a považovala bych ho za přínosný, ovšem až po důkladné jazykové korektuře.